

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hóra 2 frt 50 kr.
 Három hóra 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek póstatványával küldhetők.
 Egyes számok 12 kr. árával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár

A nyitótérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Vélünk öszekötöttetésben levő hirdető-irodák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 37. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem aítanak.

Megjelen: hetenként egyszer.

— vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

I.

Hirdetmény.

Az 1894. XII. t. cz. 6-ik §. szakasza értelmében a községi határban levő osztatlan közös legelőn a legelő rendtartást és a legeltetési módokat a legelőt osztatlanul bíró birtokosság alapítja meg.

Felhívom tehát mindazon birtokosokat, a kiknek az osztatlan legelőben részük van, hogy az ezen hirdetmény keltétől számított 15 nap múlva, az az folyó évi február hó 18-án a városház termében tartandó közgyűlésre jelenjenek meg.

Ezen közgyűlésben az iránt fog határozatot hozni, hogy:

1. A fenn álló legeltetési jogosultságok értelmében ki hány és minő állapot van jogositva a legelőre kibajtarai. A vitás legeltetési jogosultságok felett addig is, még azok bíróság rendezetnek, a törvény 6 ik szakasza értelmében a közigazgatási elsőfoku hatóság határoz.

2. Mely feltételek alatt rubázhatja át valaki legeltetési jogosultságát másra?

3. A birtokosság a legelő használatából kifolyó ügyek intézésére szervezkedjék és külön végrehajtott szerveket válasszon-e?

4. Mely öszszegben alapítassanak meg a közös legelő fenntartásával, ápolásával, és a pásztorok tartásával járó költségek.

A hozandó határozatra nézve a javaslatot a városi hatóság fogja a birtokosság elé terjeszteni.

Kelt Léván, 1895. évi január hó 26. án.
Máriássy István,
 polgármester.

II.

Felvételi hirdetmény.

A nagyv. vallás- és közokt. m. kir. miniszter ur 66 405/1894. sz. a. kelt magas rendeletével az aranyos maróthi kisdudóvódnak — állandó menedékházvezető női képzésére — a jogot megadni méltóztatván: felhivatnak e tanfolyamban részt venni szándékozó, 18-40 év között lévő nők, hogy felvételüket iránt írásban vagy szóval a kisdudóvoda felügyelőbizottsága elnökénél legkésőbb folyó évi február hó 5-ig jelentkezzenek.

Ezen tanfolyam hat hónapig tart s meg a jövő hónap első felében kezdetét veszi.

Felvételnek magyarrul tudó, zenei hallással és tiszta hanggal, egészséges és ép testalkattal bíró olyan nők, kik az elemi

népiskola VI. osztályát bevégezték, vagy legalább irai, olvasni s a négy alpműveléssel számolni jól tudnak s e mellett kifogástalan erkölcsi viseletüket községi bizonyítványnyal igazolják.

Tanítók nejei, özvegyei és leányai előnyben részesülnek.

Ar.-Maróth, 1895. január 24.

Eödrögh Dezső,
 Barsvármegye kir. tanfelügyelője.

Vidéki kisipar.

Egy osztály panasza sem hangzik oly megdöbbenően, mint a kisiparosoké s főleg a vidéki kisiparosoké. Megdöbbenés pedig azért, mert a panasz általános, mert a baj, melynek orvoslását keresik, a szervezetben annyira megrögzött, hogy azt ma már eltávolítani talán csak veszedelmes operációval lehet. Általános a panasz, hogy a kisiparos munkája után nem tud megélni.

Ha valahol bármily csekély állami vagy privát alkalmazásban szolgál vagy ezzel hasonrangu állásokra pályázat hirdettetik, a pályázók kilenczvenkilenc százaléká a kisiparosok sorából kerül ki. Napról-napra ismétlődik ezen jelenség, mely kisiparunkat a legfurcsább színben tünteti fel. Hova lett a régi fogyasztó közönség, mely egykor keresletével fundamentumát képezte iparosaink jólétének s gazdagodásának? A vagy talán az iparosok száma szaporodott annyira, hogy a nagyközönség nem képes őket eléggé foglalkoztatni? A vagy valami óriási verseny tette harcoképtelenné kisiparosaink táborát?

E kérdéseinkre választ adni felette nehéz. A felületes szemlélődő, sőt mondhatni, kisiparosaink tulnyomó része a baj okát a czéhrendszer megszüntetésében találja. Az 1872. évi VIII törvényezikk, mely a czéh-rendszert eltörülte s az ipar tágas terét a szabad verseny számára nyitá s akadálytalaná tette, igen sok változást hozott

az iparos világban. S tény az, hogy innét datálódik iparosaink panasza.

E törvény következménye volt az, hogy az iparosok száma — bár részben a fogyasztóké is — egyszerre hirtelen emelkedett, a mennyiben el lévén törülve a felszabadulás, vándorlás, czéhbe való beállítás sok czerimoniája az iparkártya iparossá tett egy pár forint árán boldog-boldogtalant, a régi, képzett mestereknek, fel kellett venni a versenyt tanulatlan, foltozó iparosokkal, kik olesőbban produkáltak bárha silányabb munkát. A fogyasztó magyar közönségnek pedig meg van az az egy szokása, hogy szivesebben keresi az olesó portékát, bárha rosszabb is. A munka készítése ennek következtében erősen megsilányodott, a régi ipari remekek kimentek divatból, nem azért miutha közönségünk izlését vesztette volna, de mert az sokkal többbe kerül.

Nagy tőkepénzesek, kik 1877. évig uszorakamatra kölcsönöztek iparosainknak heverő pénzeiket, midőn az uszora-törvény életbe lépett, nagyobb haszon reményében ipari telepeket, gyárakat alapítottak s oly mértékben vették fel a versenyt a többi kisiparossal, hogy régi mestereink tengődésre szorultak, míg a kezdők, kik tőkével nem igen rendelkezettek, kénytelenek voltak a gyáripar munkásává szegődni és saját rovásukra annak szekerét tolni, ha azt nem akarták, hogy az ipar teréről egészen leszorítottassanak.

Az ujonnan szervezett ipartársulatok, semmi aktiv joguk nem maradván a régi czéhvilágból, kénytelenek voltak összetett kezekkel tétlenül nézni tagjaik romlását és vagyoni elszegényedését. A versenyt felvenni természetesen nem lehetett.

A versenybe némileg ujabban a börtön és fegyház ipar is beleavatkozott. Bár nem oly mértékben, de mégis rontott az iparosok helyzetén. Sokan

pedig a helytelen megadóztatás ellen panaszkodnak, melynek nyomasztó terhet nagyon is megérezik.

Mindennemű bajukban kénytelenek az iparhatósághoz fordulni, a mely ugyan hozhat czélszerű és üdvös végzéseket, de szakszerűeket csak véletlenségből. Szakkérdésben csak szakember mondhat alapos véleményt. Tudták és érezték ezt jól iparosaink, midőn a fent hivatkozott törvény megalkotása után maguk részére jogot vindikáltak. A sok panasz végre a kormány figyelmét is felkeltötte, ankéteket hívott össze, melyekbe az iparosok vezérférfiai is belevonattak. Ennek a szüleménye volt azután az 1884. évi ipartörvény, mely főleg a kisiparosok érdekeinek megóvását tűzte ki feladatul.

Nevezetesen a megalkotott ipartestületeknek az ipar körében meglehetősen antonomiát biztosított, olyan jogokkal ruházta fel, melyeket különben csak maguk az iparhatóságok gyakorolhatnak. Az iparüzést képesítéshez és engedélyhez köti. Az ipartestületek saját viszonyaikat legjobb belátásuk szerint rendezhetik, elintézhetik a segédek és mesterek között fennforgó vitás ügyeket eljárhatnak az iparos tanonczok ügyében. És a mi fő, a mire a legnagyobb súlyt kell fektetni, állandósítja az iparosok között az együvé tartozás, a közös erővel való védekezés, s tömörülés szellemét.

A fővárosi ipartársulatok az ipar különféle ága szerint testületekké alakultak. Vidéki iparosaink szintén alkothatnak együtt ipartestületet, ha a megalkotására elegen vannak. És furcsa, vidéki iparosaink idegenkednek a testületté való tömörüléstől, sőt a testület fogalmából egy oly krampuszt csináltak, melylyel egymást ijesztgetik.

Idegenkedésük oka nagyrészt abban rejlik, hogy egy vagy két fizetéses tisztviselőt kell tartaniok. És sajnos, a

TÁRCSA

Hogyan lettem katolikussá.

Arra van elég példa, hogy valaki zsidóból katolikussá lesz, vagy a vastag kálvinista nyak, pápistává nyulik; de hogy ezen átalakulások a megkívántató czeremonia nélkül végződjenek, hogy valaki katolikussá legyen a nélkül, hogy a keresztiséget felvegye, arra nem igen tudok példát. Pedig velem egyizben ilyen dolog megtörtént.

Felkerültem ugyanis a bécsi császári egyetemre. Mint afféle szegény egyetemi hallgató, hogy magamat fenntarthassam, leczkeadásra voltam utalva. Mivel pedig a nagy császárvárosban sem rokonom, sem egyéb pártfogóm nem volt, nem igen néztem ho mi vérmes reményekkel jövöm elébe. Minden reggel sóvárgó kíváncsisággal kerestem fel a központi egyetem nagy aulájában kifüggesztett fekete táblát, melyre a portás az üresedésben levő kondicziókat és korrepeticziói állásokat szokta kiírni. Bizony voltak ott bőven a felhívások, de nagyobb részt német embert kívántak.

Elmult már egy hónap és megtakarított kis pénzem már rohamosan közeledett a végső enyészethez, midőn egy reggelen nagy öröömre egy hirdetést látok kiírva, mely szerint egy magyar főuri családhoz magyar nevelő kerestetik. Öröömön azonban csakhamar lelohadt, midőn még egyszer és figyelmesebben olvasom el a hirdetést, mert a feltételek között az is állott, hogy az illető nevelő katolikus legyen.

Töprengve álltam a nagy tábla előtt s már már erőt vett rajtam a kétségbeesés és elkeseredés, midőn eszembe jut, hogy abban a nagy világvárosban hány ember él pompa és fény között, melyre teljesen érdemtelen, vagy melyhez talán nem is tisztességes módon jutott, eltökéltem magamban, hogy az egyszer letérek egy kissé az erény utjáról. Utóvégre is a hazugság és színlelés diplomacziái főfeltételét is igen sokan veszik igénybe. A háborgó lelkiismeret pedig lecsittitható azzal, hogy hiszen a létért való küzdelem ösztökélte őt arra.

Tehát megérlelődött bennem a gondolat, hogy felcsapok katolikusknak. Erre annál könnyebben határozhattam el magam, mivel attól nem igen kellett tartanom, hogy arczomról leolvassák semita voltomat. Hiszen már gimnazista koromban a serdülő hölgyecskéik mindig azt hangoztatták: „kár, hogy maga zsidó; pedig nem is látszik meg magán.“ Biztam abban, hogy illető bakfiok nem szánalomból, hanem teljes meggyőződésből mondták ezt, mert különben nem vették volna oly szivesen udvarlásomat és nem adták volna oly gyakori jelét rokonszenvüknek.

Ily gondolatokkal felszerelve beléptem a portás urhoz. Ne gondolják, kedves olvasóim, hogy a bécsi császári egyetem portása csak afféle kaptafáját megunt susztermeiszter, hanem egy elegáns, nagytermű és hosszú szakáru ur, ki fényes ruhát és aranyozott gombokat visel; ki az egyetemi ünnepekélyek alkalmával az egyetem nagy arany jogarát hordozza s kinek jövedelme

tetemesebb, mint akármelyik lévai háziuré. Midőn elmondtam a büszke és nagy hatalmu urnak szerényen kívánságomat, végig néz rajtam; majd fürkészőleg szemeim közé néz s különösen orrom megtekintésénél időzött soká. Igazán még manap is némi büszkeséget érek magamban, ha eszembe jut, hogy milyen hősiességgel állottam ki ama szigorú szemlét. A derék férfi bizonyára semmi gyanusat és fajbéli jellegét nem fődözött fel személyemen, azonban mégis jónak látta, hogy a szemle végeztével még azt kérdezze tőlem: „Sind Sie ein Katholik?“ Egy merész „ja“ volt a válasz, mire boldogan szorithattam kezeim közt a portás által átadott lakezimet és rohantam kifelé, nehogy a féltelmes Cerberusnak még utólag valami gyaruja támadjon.

Tíz óra volt, mire a C... gusseban levő grófi palotához értem. Azonnal felfelé törtöttem és a fényes lépcsőházban egy valamit motyogó, majomképű öreg komornyikot döntöttem fel; az előszobában pedig egy csinos, pisze orru komorna pistyogva fogadott, hogy: „Was wünschen Sie?“ Persze akkor még nem tudtam, hogy a nagy urakhoz való bejutáshoz, előbb ily kis urak pártfogása szükséges, sem pedig azt, hogy egy gróftól nem olyan mindennapos ember, mint magunk féle, mert azzal még tíz órákor sem lehet beszélni. Mivel sem törődve, egyenesen az ajtó felé tartottam, midőn karonál visszaránt a kis komorna és névjegyetmet kéri. No ez már más gondoltam magamban s meggyőződtem, hogy oda csak ugyan nem lehet úgy bejutni, mint más

ember fiához. Áadtam tehát névjegyemet, mire kis vártatva, visszajő a komorna és int, hogy kövessem. Bizony én szivesen követtem a helyes teremtést és követtem volna bárhová is. Több termen végigmenve, végre egy csinos kis női boudoirba jutottunk. A komorna, ott hagyott, én pedig bámultam magam körül. Egyszerre a sarokban levő kis kerevetről egy magas, szőke nő emelkedik fel s lekötölező mosolylyal felém tart. Váratlan megjelenése annyira hatott reám, hogy meglepetésből alig tudtam felocsudni, mert én azt hittem, hogy majd a gróf elé vezetnek, ime előttem egy valóságos grófné van. Ez azonban észrevevén zavaromat, szívélyes mosolylyal szívet mutatott, mire leültünk. A grófné előadta kívánságát és megszabta kötelességeimet. — Növendékem egy csinos, pozsgás arczu 11 éves grófcoska volt, ki csak töredeve beszélt magyarul, mivel állandóan Bécsben laktak és csak a nyáron át tartózkodtak magyarországi birtokaikon. Növendékem igen szorgalmas és törekvő fiu volt s oly szerényen neki fogott magyar nyelvismeretének tökéletesbitéséhez, hogy mint született magyar főrendiházi tagnak, majdan szüksége lesz reá, a grófné is igen érdeklődött fiának előmenetele iránt és gyakran részt vett a tanítási órákon.

Igy működtem egy évig a grófi családnál sub titulo katholi- us s működtem volna a kis gróf tanulmányainak befejeztéig, ha akkori viszonyaim nem késztettek volna arra, hogy a következő évben a pesti egyetemre irakozzam. Mielőtt azonban búcsút vettem volna a kedves grófi családtól, —

nem adózunk elve ma már mindentűt annyira kifejezést nyer, hogy hatalmas reakciótól kell tartanunk, mely erősen megboszulja magát a korral haladni nem akaró gyámoltalanokon.

A helyzetet türethetetlennek tartják, azon javítani azonban még sem akarnak. Panaszkodnak a helyett, hogy iparkodnának a törvény által nyújtott kedvezményeket a maguk hasznára értékesíteni.

Városunk iparosaira ugyanezt lehet elmondani. A hagyományos czéhrendszer szelleme kísért közöttük, daczára annak, hogy az új törvény új állapotokat teremtett. Ha a régít nem lehet visszaállítani, törekedni kell arra, hogy az új viszonyokból keressük ki a legjobbat s ahhoz alkalmazzuk magunkat?

Mi a kisiparosnak az ipartestület? Tamasza, tanácsadója, mely a törvény korlátai között önállóan intézheti saját ügyeit. Góczpontja az iparosoknak, mely kifelé tekintélyes hatalmat reprezentál. Hatalom, melynek hangját a legmagasabb körben is meghallják.

A mi kisiparosaink erői szétforgácsolódnak. Társulat társulattal szemben idegen. Egymás iránt a legnagyobb mértékben ridegek. Most lesz a millenniumi kiállítás, melyen az iparosok is bemutatják magukat a művelt világ előtt. Hol vannak a mi iparosaink? Hol vannak a társulatok? Sem egyesek, sem társulatokat nem találunk a jelentkező kiállítók között. Nem pedig azért, mert hiányzik a testületi szellem, összetartás.

Nincs értelmi tanácsadójuk. A társulatok a pénzes temetések kivül egyébbel sem törődnek, s mert ipari joghatósággal felruházva nincsenek, nem is törődhetnek.

Az a csekély fizetés, mely az ipartestületi jegyzőnek járna, nem riaszthatja el a józanabb kisiparosokat a testületté való alakulástól, mert bizonyos, hogy a mai körülmények között sokkal nagyobb kiadásai vannak. Egy-egy közgyűlés tanúságot tehet arról, hogy mennyiben van igazunk. A társulat számlája pedig épen nem szól érveink ellen.

A hol csak ipartestületek vannak, az elhanyagolt ipar egyszerre fellendült, a kis iparosok tömörülve hatalmasan ellensúlyozták a gyári versenyt, készítményeiknek nagyobb piacot szereztek és az ipar és kereskedelmi kamara utmutatása mellett szövetkezve, a magyar ipartermékeknek a külföld előtt is becsületos hirnevet szereztek.

Ipartestületet alkossanak a

lelkiismeretem megnyugtató végett — elmondottam a grófnának a dolgot, ki erre mosolyogva mondá, hogy az mit sem von le ama érdemből, melyet fiának tanítása körül magamnak kiérdemeltem.

I—oz.

Gyors ismerkedés.

„Hamar munka soh'se volt jó.“

— „Amit ma megtehetsz, ne hagyd holnapra!“

Ez az ellentétes két közmondás egyszerre jutott eszembe s egyszerre valóságos harcra kelt egymással. Ha mozdulok, rám kiált az egyik: „soh'se volt jó!“ — Ha megállok, ösztökél a másik: „ne hagyd holnapra!“ S mintha két teljes gyakorlottságu asszonyi nyelv pergett volna két oldalról mellettem, úgy kalabajkázott a fülemben az ellentétes biztatás: „soh'se volt jó“, — „ne hagyd!“

Mikor már épen a legdühösebb volt a civakodásuk, egyszerre csak hátra tekint a karsu teremtés, aki mikor mellettem elhaladt, egyetlen mély tekintettel ilyen veszett esetpatéra hívta fel bennem az akarás és nem akarás szellemeit. S ez a hátratekintés eldöntötte a belső tusa sorsát. Igen, mert — legalább úgy tetszett — ez a második tekintet is a „ne hagyd“ pártnak jött a segítségére.

A gyors cselekvés jó szelleme tehát a halogatás démonának megadta az utolsó düfést s én a győztesen maradt közmondást jelszóul kapva, indultam a gyors cselekvésre.

Ugy van! Ez az igazság! Amit ma megtehetsz, ne hagyd azt máskorra!

* * *

vidéki kisiparosok! Maguk alkossanak maguknak hatóságot, mely azután ismervén saját sorsukat szakavatott kézzel tudja intézni a kisiparosok elhagyott ügyét.

Az egészségről.

Az ember, mint a teremtés koronája, a természet uralkodójának vallja magát.

A gögösségnek ezen gyakorlatba vett kifejezése nem igen illik azon gyarló teremtményhez, mely gyámolatlanágában, tehetlenségében, miben sem különbözik a természet egyéb lényeitől. Mert a millió sejte mint nem lehet oly tökéletes, hogy a teljes egészség eszméjének megfelelően és mindazon veszélyeket elhárítani képes legyen, melyekkel a külvilágali folytonos érintkezés az egészséget fenyegeti. Mérsékeltnek nevezett éghajlatunkban az idő viszontagságai, kulturánk előrehaladott korszakában a társadalmi viszonyok félszégei, a megélést egyre nehezebbé, a test megerőltetését egyre súlyosabbá teszik, az emberi testet kimerítik, ellentálló képességét csökkentik és a betegségekre való hajlamát hovatovább megrögzítik.

Ehhez járul azon sajnós körülmény, hogy a közönségnek nagy része egészen tájékozatlan saját egészsége főtartásának legfontosabb szükségletei felől és nem képes magát oltalmazni mindazon ártalmak ellen, melyeket a megélhetés ró reá.

Pedig ma a gőz és villamosság korszakában már is valóságos élethajszra fejlődött ki, melyben a meglepetések és csalódások oly gyors egymásutánban következnek, hogy érzelmvilágunkat folytonos izgatottságban tartják, idegzetünket tulingerlik, szívünk dobogását, ereink verését lazítják.

Ilyen körülmények között egészségünk még inkább veszélyeztetve van, és kötelességünk egészségünk fölött fokozottabb mérvben őrködni; mindazon körülményeknek eleget tenni, melyeket az egészség megóvása megkíván, — már pedig ezen kívánalmaknak a társadalom nagyobb része megfelelni képtelen.

Miért? Mert nincsen mindenki azon szerencsés helyzetben, hogy életpályáját oly kedvező körülmények közt futathatná be, hogy egészségét, életét mindenkoron veszélyeztetlenül főtartathatná.

Hiszen az ember olyan világban él, hol összes erejét megfeszítenie minden tisztes séges eszközt fölhasználnia kell, hogy hivatásának, munkaképessége által élete legfőbb céljának: az élete és egészsége fentartásának megfelelően.

Hisz az ember a természettől a munkára van hivatva, a létért való küzdelemre a természet hatalmas és romboló elemeivel és nem nézheti tétlenül, összetett kezekkel

Persze könnyebb határozgatni, mint urává is lenni az elhatározásnak.

Csinos, barna hölgyecske! Karsu, mint az őz. Járása oly könnyed, hogy alig éri a lába a földet. Hát még a szemei! Uram bocsá! . . . de, mikor úgy rám-rámtekinthet ha elhaladok mellette, egyre hevesebben vitatom magamban, hogy vigyen el bár az ördög testestől lelkestől, de én felcsapok bálványimádónak s annak a két szemnek a fényét választom oltártüzül.

S haladtunk tovább, igazi kengyelfutásban. Néha mintha szemrehányólag nézne reám, néha meg mintha mosolyogna, amiből félreérthetlenül kihallott ez a néma megjegyzés: „Maga gyámoltalan!“

Mikor már ekképen végig kergetőztük a félévrost, az én mosolygó szépem oly hirtelen eltűnik, mintha legalább is a föld nyelte volna el. Persze olyankor, mikor épen én voltam a futósabb s mire hátratekinték, csak egy nyujtozkodó hordárt, egy czammogó omnibuszt, meg egy csilingelő löfejű alkalmatosságot láthattam közelemben.

Amint verejtékemet törölgettem, kezdem banni, hogy nem hallgattam a jó szóra. Mégis csak az az igaz, hogy „hamar munka soh'se volt jó“. Most már itt vagyok . . .

De e pillanatban kiderül borongós hangulatom. Jó izü, bár nem nagyon hangos nevetés esendül meg közelemben s a legközelebbi kapu alól előszökken az én mosolygó, most már nevető hölgyem.

— No, ez pompás! Ugy-e, most megjárta?

Majd kiugrom a bőrömből örömemben. Mert ezt valósággal „ő“ mondta s valósággal „én“ hozzám.

Persze, hogy mellette termek. Már a

ezek féktelen dulakodásait, esdeklés vagy ráolvasás által sem csillapíthatja ezek haragját, hanem titokzatos működésük törvényeit kell kutatnia és jótéteményes ható erejüket tanulmányozni és céljaira, főleg élete főcéljára, egészsége megóvására fölhasználni: ilyképen a közművelődés színvonalán álló egyéniség nem lesz védtelen és gyámoltalan martaléka a természet démonjának, hanem e démon lesz engedelmes rabszolgája a művelt embernek és hatalmas akaratának kész teljesítője.

Hazánkban, mint minden művelt államban a modern állami berendezések a humanizmus szellemétől áthatva, különös tekintettel vannak a társadalmi közjóknak fejlesztésére. A nagyszabású higiénikus intézmények, így a czélszerű vízvezeték, csatornázás, a megfelelő világítás szellőztetés stb. az ember egészsége javításáról gondoskodnak éppen úgy, mint a közjótékonyág számátalan intézményei: népkonyhák, theaszobák, nevelési és tanítási intézetek, a kórházak, szegényházak és aggápolók, gyermekmenhelyek, bölcsődék, kisdudóvók, a munkaidő szabályozása stb. a felebaráti szeretet ihletét hirdetik és főleg a szegényebb néposztály sanyaru sorsának enyhítésére fölláttak. Mint a műveltség az emberszeretettel karöltve jár és az emberi társadalom egészségügyét minden irányban javítani igyekszik, úgy az egyes ember is a kultura haladásával kedvezőbb élethelyzetbe jut és foglalkozásának, életmódjának, ártalmát mindazon segéd- és védezközökkel enyhíteni és jó egészségét, munkaképességét főtartani képes, melyeket a közművelődés vívmányai rendelkezésére bocsátanak.

Elég sajnós azonban, hogy vannak emberek, kik a közművelődésnek ezen az egészség megszilárdítására szolgáló segédeszközöket föl nem használják, hanem még mindig az álhit, előítélet és babona balnézeteivel nyomorítják egészségüket. Sőt gyakran van alkalmunk csodálkozni azon gyafoku tudatlanság felett, mely még e műveltebb osztálynál is nyilvánul, ha saját egészsége megvédéséről van szó. Hogy élő példával éljünk, van elég olyan gazda, ki szarvasmarháinak, birkáinak egészség-ápolására a legnagyobb gondot fordítja, táplálkozásuk, gyarapodásuk módjával behatóan foglalkozik, ki szántóföldjének tulajdonait szorgosan tanulmányozza, hogy a természet növelje s evvel gyarapíthassa vagyonát, mely csak eszközül szolgál a czélra: maga és családja élete fentartására; és épen ő az, ki a czélt eltéveszti szem elől, midőn az egészségtudomány vívmányait, melynek maga, mint családja élete fentartására, egészsége megvédésére szolgálnak, nem ismeri.

De a nők is, minden más irányban inkább bírnak tájékozottsággal, mintsem legszentebb kötelességük: családjaik gondozása,

keze is kezemben van s diadallal jut eszembe a mondás: „amit ma megtehetsz, ne hagyd azt máskorra!“

Csak most jut eszembe, hogy valamit felelnem is kellene.

— Már az igaz, hogy megjárta — egy jókora utat, bele is izzadtam; de hát régen megvagyom írva, hogy az üdvösség utja tövises ut.

— No, de azért ne bohóskodjék ám, mert azt nem szeretem. Egy kicsit meg akartam tréfálni, de nem birtam soká nevetés nélkül. Nem neheztel ezért a kis csintalanságomért?

— Ami engem bevezetett a . . .

— Csitt! Már megint bókolni akar. Inkább az jutna eszébe, hogy bemutassa magát Az nem szabályszerű, hogy mi itt diskuráljunk, tehát ismerettségét kössünk anélkül, hogy egymást ismernők.

— Hm! — gondoltam magamban — ez az első lefőzés.

S így igyekeztem magam kivágni.

— Persze-persze! De hát nekem úgy tetszik, hogy már az ismerkedésünk sem egészen szabályszerű. Így aztán a szigorú szabályosságot tán mellőzhetők is!

— Ó nem! én nem beszélek többet magával, ha be nem mutatja magát.

Hogy azonban ez nem volt komolyan mondva, elég bizonyosság rá az a körülmény, hogy igazi kedvességgel csevegett tovább is, mindaddig, míg egy utczasárokról meg nem mutatta: „ott lakom!“ s a bucsuzó kézszerítésnél még nem mondta: „ha látni óhajt még, legyen itt ezen a helyen este-fele úgy . . . fél hét órakor.“

* * *

ápolása iránt. Pedig a nők kezeiben nyugszik nemcsak a család, de a társadalom, sőt aa egész emberiség jövőjének sorsa.

A nőt a természet a család központjának szemelte ki; a nő bir legnagyobb befolyással ez emberi nem fejlődésére, sőt annak testi és első szellemi nevelésére csakis a nő van hivatva. De a nő, hogy észszerűen teljesítse hivatását utasításra, oktatásra szorul; kell, hogy a tapasztalás útján szerzett ismereteket a tudomány adott elveivel összhangzásba hozza, hogy ösztönszerűen érzett kötelmeit a czélirányos ösvényre terelve, magasztos hivatásának soknemű követelményeit lelkiismeretesen teljesítse. Ismernie kell mindazon tényezőket, melyek előnyösek vagy károsak az egészségre, hogy ezek szerint mihez tartását a gyermekszobában, a lakásban, a háztartásban berendezhesse.

Budapest, 1895. január 25.

— Farsang a politikában. — Az új koronaőr eskütétele. — A király elutazása. — A képviselőház új elnöke. — Az új kormány bemutatása. — Országgyűlési tárgyalások. — Munkátiintetés.

Tarka egymásutánban váltakoznak az események. Mint valami élő farsangi képek vonulnak el szemünk előtt. Az utolsó hetekben annyisok mindenféle politikai esemény történt, a mennyi különben egész esztendőben sem történik. A legkülönbözőbb kombinációk a legkülönbözőbb aktusok váltakoznak. A fővárosnak, mint az ország központjának, sok kijut ebből a politikai farsangból. Akad itt tapsolásra kész közönség akár mennyi, hiszen mai napság már a mi jelszavunk is ugyanaz lesz, a mi volt a régi római népé, panem et circenses.

Eseményekben gazdag volt a legutolsó hét is. Az első politikai aktus volt az újonnan megválasztott koronaőr ünnepélyes eskütétele, mely vasárnap ment végbe. E nap délelőttjén a főrendi és a képviselőház Szlávy József koronaőr és gróf Andrássy Tivadar elnökelete alatt együttes ülést tartott. A négyes díszmagyarban gyülekező főrendeket és képviselőket mindenfelől nagy tömeg nézte. A rövid ülésen felolvasták a királynak a választást jóváhagyó leiratát, mely után az országgyűlés két házának jelenvolt tagjai a budai kir. várpalotába mentek. Itt ment végbe az eskü letétele. Ő felsége a király midőn mindnyájan együtt voltak, megjelent s helyet foglalt a trónon, a magyar zászlós urak között. Erre Báuffy miniszterelnök beszédet intézett a királyhoz, mely után Radvánszky Béla báró koronaőr előlépve elmondta a Jósika Samu báró ő felsége személye körüli miniszter által felolvasott esküformát. A ceremónia végeztével az egybegyűlt főrendek és képviselők visszatértek a képviselőházba, hol az eskütételről felvett jegyzőkönyvet hitelesítették.

Ezután a király még az nap este elutazott a fővárosból. Elutazásakor a pályaudvaron az összes miniszterek is megjelentek, a mi nagy feltűnést keltett. Azonkívül ott volt a főispán, főpolgármester. A bejárókat mindenfelől diszruhás rendőrök őrizték, a megjelent nagyszámu közönség csak meszsziről éljenezte a királyt. Este pont kilencz-

Arról nem beszélek, hogy ezen a napon a boldogságnak mekkora tengerébe usztam; csak az új ismeretség idilli részét akarom itt bemutatni.

Lombos fák üde árnyékában, (ha ugyan alkonyat után még volna árnyék) kívül a prózai világ zibongásán . . . egymás mellett . . . nézve egymás szeméibe.

De ne irigyeljétek tőlem ezt az idilli helyzetet. Ha felé hajolok, ha hevesebben szoritom meg kezét, mindig csak egy a válasz:

— Kis ember! Viselje jól magát! Ha azt akarja, hogy barátnője maradjak, legyen lovagias. Eddig rokonszenvezek önnel, de öntől függ, meddig akarja megtartani rokonszenveimet.

„Kis ember?“ Helyes! Elfogadom, bár nem felel meg egészen a valóságnak. De akkor nem szabad zokon vennie, ha én meg „piczi asszony“-nak szólítom. Azt már megvallotta, hogy özvegy.“

Szép özvegyemnek tetszett az „elmés-ség“ s talán ennek tulajdoníthatom, hogy a gyors ismeretség daczára, mint jó ismerősök váltunk el egy fél óra mulva és . . . és — bocsásd meg szép özvegy, hogy ezt is kifecsegem — egy édes bucsucsókot sem tagadt meg tőlem.

Ennyiből állott ismeretségünk „idyll“-je.

Ujult reményekkel, zakatolóbb kabbellal néztem a másnapi találkozás elé. A lázas türelmetlenség arra vitt, hogy csaknem egy órával hamarabb jelenjek meg.

Dobogó szívvel kezdém meg a defilozást ablakaival szemben, a gyaloguton.

Már vagy tizszer elfelíroztam, midőn

kor az udvari külön vonat azután kirobort a pályaházból.

A Bánffy Dezső bárónak miniszterelnökké történt kinevezését által megüresedett elnöki székét is a héten töltötte be a képviselőház. A kormánypart, mint tudjuk, Szilágyi Dezsőt jelölte, míg az ellenzék Justh Gyulát léptette fel. A képviselők közül igen sokan hiányoztak s a választás igen heves volt. Szilágyi Dezső azonban hatvanhat szótöbbséggel győzött s így a képviselőház elnökévé választották. Aelnökül pedig Berzeviczy Albert volt államtitkár választották meg az ellenzéki Gulner Gyulával szemben. Szilágyi Dezső ezután elfoglalván az elnöki székét megköszönte a képviselőház bizalmát s ígérte, hogy a ház rendjét és méltóságát pártatlanul megfogja őrizni. Szavai a képviselőház osztatlan tetszésével találkoztak.

A képviselők ezután a miniszterek bemutatkozásához szölköztek hozzá természetesen mindenki a maga pártja elvei szerint fogván fel a dolgot. Az ellenzék különösen erős támadást intézett a kormány ellen azért, hogy a szász képviselőkkel kiegyezett, hogy támogatásukat megnyerje. A szász paktum felett heves vita keletkezett s különösen azzal érveltek ellene, hogy ez állami egységünket nemzetiségi frakciókra tördeli szét. A szász képviselők érzékeny oldalát érte a támadás, azért ők is felszóltak, de minden oldalról erősen replikázván elhallgattak.

Egyébként pedig a képviselőház ülése a rendes mederbe tért vissza. A költségvetés tárgyalását folytatták, a hol mult év december 22. napján elhagyták. A kiállott politikai izgalmak következtében azonban lanyhán indult a tárgyalás, de tekintve a szólásra jelentkezők nagy számát a tárgyak minden egyes tételét alaposan meg fogják vitatni. Első sorban a vallás és közoktatásügyi tárca került napirendre. A közoktatásügyi költségvetést minden párt elszokta fogadni, lévén ez kulturális, tehát pártatlan érdekű. Maga az új vallás és közoktatásügyi miniszter közel egy óráig tartó beszédben fejtette ki programját, melyet a pártok szimpátiával fogadtak. Kilátásba helyezte a katolikus autonomia megvalósítását s e célból egy kongresszus összehívását. Majd a tanárok szaporításának szükségességét emlegetve a középiskolák fejlesztésének kérdésével foglalkozott. Már az első tárgyalásnál többen szóltak a kérdéshez s különösen Polónyi, ki nagyszabású beszédben bizonyította a katolikus autonomia szükségességét.

Míg a vigadóban zene mellett lejtnek napról-napra a párok, az alatt a fővárosi kisebb vendéglőkben a szociáldemokraták tartották gyűléseiket, melyek tegnapi nyilvános tüntetésre fajult. A munka nélküliek nagy csoportja gyűlekezett az új vásártérre, majd az államvasutak gépgyára elé vonultak, honnan azonban a rendőrség szétverte őket. Ekkor a képviselőház elé akartak menni, de a kálvintérnél tovább nem juthattak, mert a rendőrség már itt várta s az ellenszegülők közül többit letartóztatott.

A szétzavart munkások erre gyűlést tartottak, de érdemleges határozatot nem hozhattak, mert a gyűlés oly pokoli lármává fajult, hogy a jelenvolt rendőrség feloszlatta.

Fővárosi levelező.

észevettem, (eddig persze csak az „ő“ alakait néztem) hogy van nekem egy defilrozó társam. Egy tejeles száju gavallér méregeti ugyanazt az utat, amit én.

— Hm! — mondok — figyelemmel kísérem az atyafit; ő is ugyanazon ablakokra báméskodik szüntelenül, kivéve, mikor engem méreget dühös pislantásokkal.

Elkéstél öcsém, — gondolám — s angolos flegmával dudolgattam, hogy ő is megértse azt a régi nótát: „Vagyok olyan legény, mint te.“

Igy tartott vagy egy jó óráig, ő ide, én oda. Egyik sem akart kimerülni a defilrozásban.

Egyszer csak — épen a kapu irányában voltunk — ellenfelem hirtelenül eltűnt. Mint a buborék, mikor szét pattan. Hová lett, máig se tudom. De azt tudom, hogy hiába defilroztam ott órák hosszan át, az énszép özevegtem nem mutatkozott.

Csak mikor már kilógott a nyelvem a fáradságtól, akkor villant meg agyamban egy gondolat.

Keservesen vakartam meg a fülem tövét s még keservesebben mondtam magamban: „Tehát még sem volt igazam! Az a másik volt a külön legény!“

De egyszeriben más igazságnak az érzete is feltámadt bennem: „Hamar munka soh' se volt jó!“ Mégis csak ez az igazi.

Amily gyors volt az ismeretség, olyan gyorsan ütöttek ki a nyeregéből.

Spárta.

Különfélék.

— Gyűjtés a gyógyszerumra. Dr. Benkő Lajos a Behring-féle difteritisz elleni gyógyszerum beszerzése s szegény, vagyontalan gyermekeknek ezzel leendő kezelése céljából a vármegye területén gyűjtést indított. A befolyó összegből gyógyszerumra alapot létesít. Mint hogy ma ezen gyógyszer még oly drága, hogy a külföldi telepekből csak nagy költséggel szerezhető meg s így a szegény osztály előtt a gyógyítás utja mintegy el lenne zárva s pedig a difteritisz az, melytől legjobban retteg minden gyermekéért aggódó szülő, mely valóságos réme a gyermekeknek: csak méltányolni tudjuk általános tisztelt főorvosunk nemes törekvését, melyet a jövőben a biztos haláltól megmentett gyermekek ezreifognak imáinkban halálával emlegetni. A gyűjtés a központban már megindult s ennek eredményét már mult számunkban közöltük. A meleg hangú felhívás, melyet vármegyei közönségünkhez intéz a következő: Kérem. Az emberiség legnagyobb veszedelme a difteritisz s az emberi elmének egyik legnagyobb vívmánya a „gyógyszerum.“ De Behring ellenszere ez idő szerint még drága, mert a gyógyszer csak nagyobb költséggel szerezhető meg mindaddig, míg az állam a gyógyszerumot nagyobb tömegben termelni képes lesz. De addig is megengedhetjük e mi, hogy a szegény sorban született gyermekek ezrei elveszsenek? Azért a szeretet nevében folyamodom a kisdedek érdekében. A szeretet adományából nagyobb mennyiségben gyógyszerumot fogok rendelni s azt kartsáim között a teljesen szegény gyermekek megmentése céljából a szükséghez képest kiosztani. Ha a nemes célt megvalósítandó, kiki, és első sorban a társadalom nemesen érző hölgyközönsége, kegyadományával a „gyógyszerum“-alaphoz hozzájárul, adománya által egy ártatlan életet mentett meg. A „gyógyszerum“-alaphoz befolyó könyöradományokról, melyeket hozzám intézni kérek, és az adományok felhasználásáról a vármegye hírlapjaiban fogok beszámolni. A megmentendő kisdedek élete legyen a jó tett jutalma. Kelt Aranyos-Maróthon 1895. évi január hó 3-án. dr. Benkő Lajos, kir. tanácsos főorvos.

— Felolvasó estély. A lévai kath. kör saját pénztára javára f. évi febr. 2-án a lévai „Oroszlán“ szálloda nagytermében énekekkel, szavalattal egybekapcsolt zártkörű felolvasó estélyt rendez, mely kétségkívül az idei farsang egyik legérdekesebb estélye lesz. A gondosan összeállított műsor a következő: 1. „Páris ifjai“ Verditől, éneklő a kath. legényegylet dalárdája. 2. „A hamis tanu“ Aranytól, szavalja Kucséra Lajos. 3. „Felolvasás.“ Tartja Kroll Rudolf. 4. „Farsangi gondolatok“ Don Pedrótól, előadja Zahorák Sándor. 5. „A gomb“ Torkos L.-tól, szavalja Jancsovits Juliska. 6. „Népdalgyűjtemény“ Richter F.-től, éneklő a kath. legényegylet dalárdája. Belépődíj: személyjegy 80 kr., családjegy 1 frt 50 kr. Kezdeté est 1/8 óra pontban. A műsor egyes darabjai alatt az ajtók zárva. A műsort tánc követi.

— Székely gyalufűrésze. Székely Ferenc bar-megyei erdőmester egy új szerkezetű gyalufűrészt talált fel, melyet a mult napokban Neuschloss Károly és fia budapesti fűrésztelen használatban mutatott be szakértő bizottság előtt. A bizottság a próbáról a legnagyobb elismerés és dicséret hangján szól, midőn a többi között azt mondja róla, hogy Székely erdőmester gyalufűrésze segítségével előállított gyaludesszák, fák vagy lécek a kerettől egyenesen megfelelő szárítás után tetőszerkezetekre, kerítésekre és padlózatokra is alkalmazhatók, bár utóbbi célra azonban csak úgy, ha a metszésre került gömbfa eléggé száraz volt, mert a gyalufűrés az igen friss fánál, az évyűrük közt levő puha rostrészekből egyes szilánkokat kipattant, avagy a fűrészlappal hátrahagyott, szilánkokat el nem gyalulja. Ez azonban csak igen friss, puha vagy porhanyós fánál fordul elő, míg az erősebb, sűrűbb anyag, főleg pedig kemény fánál a gyalufűrésnek munkája teljesen felér a forgó gyalugép munkájával. A gyalufűrés munkaképességére pedig azt mondja, hogy a Neuschloss féle fűrésztelenen tett gyakorlati kísérletezés alkalmával a keretnek csekélyebb eltolása által a munkaképességben mutatkozó csekély hátrányt az újabb gyalulásnak feleslegessé váltta és az is teljesen ellensúlyozza, hogy anyagban tetemes megtakarítás érhető el. De a teljesen rendes eltolással alkalmazott gyalufűrés még több munkát végez, mint kisebb eltolással. — Szóval Székely erdőmester találmánya a fűrészteltechnika terén rendkívül fontos haladást jelez és a legtöbb esetben teljesen pótolja a forgó gyalugépet, a mivel aztán a kitűzött cél is teljesen elérhető. Reméljük, hogy e fűrés rövidesen mindenütt ott lesz, a hol gyaluárak készülnek.

— Dr. Kiss János pápai kamarás, a szt. István társulat tudós igazgatója Budapest f. hó 23-án fényes és érveken gazdag bölcséleti felolvasást tartott „A természet fogalmáról“, melynek végeztével a diszes hallgatóság megéljenezte. — Dr. Katschthaler salzburgi püspök világhírű dogmatikájának kiadására is dr. Kiss János, pápai kamarás vállalkozott.

— Társas estély. Az újbányai kasszinó egyesület folyó évi február hó 2. nap-

ján újbányai saját helyiségében társas estélyt rendez, melynek első számát műkedvelői színelőadás képezi. Belépti díj, az első három sorban 1 frt, a többi sor 60 kr., állóhely 40 kr. A szépen összeállított műsor a következő számokból fog állani: I. a Bál királynő vigjáték egy felvonásban, írta Berczik Árpád. Személyek: Füleky Belizár Bocsek Károly ur, Natália, neje Volánszky Ferenéz né a. Josefine, leányuk Balbach Béláné u. a. Szabó Elemér Volánszky Ferenéz ur, Fodor Thasziló Veress Gyula ur, Temesi Laci Nizsánik Béla ur, Gyarmathy Pista Plavosin Arkád ur, Kereszti Ábris Czibulka Adolf ur, Jean * * * II. „Boka kesergője“ Zsádányi Armándtól és magyar népdalok, hegedű solo, zongora kísérettel, előadja Zimмер Antal ur és Kotiers Emilné n. a. III. „Az irodában“ monolog Porzsolt Kálmántól, előadja Zimmer Antalné u. a. Kezdeté 8 órakor.

— Jótékonycélú színelőadás. Váratlan kellemes meglepetésben részesültünk január 26-án este, özv. Boleman Edéné öngyászta vendégmesterrel hűzánál, hol Thalia papujának méltó követői mutatták be művészetüket, nem a mindennapiság megszokott genréjében, hanem áthatva ihlettséggel, igazi művészi felfogással töltötték be nehéz szerepeiket. — Az érdem nagyrésze K u p p a n M. kisasszonyé, ki úgy az előadás rendezése, mint a toalettek izléses kiállításában remekelt. — Az előadás „Az álom az erdőben“ című I felv. színművel kezdődött, melyben Boleman Janka a kis parasztlány, remek alakítást mutatott be. — A többi szereplők, mint Boleman A., Boleman M., Grotte I., Kondé H., és Kuppen M. az előadásikerén méltóan közreműködtek. — A színművet hat élőkép követte, melyek pontos rendezéssel tanuskodnak. — Zugó, frenetikus taps jutalmazta a közreműködőket. — A befolyó összeget jótékony célokra fordítják. (Be-küldetett.)

— Szőlőfásajtási tanfolyam Galgócson. A nyitrai megyei gazdasági egyesület a f. évi február hó 5. 6. és 7-ikén Galgócson szőlőfásajtási tanfolyamot rendez. A tanfolyam díjmentes s azon mindenki résztvehet. A résztvevők egy egyeneslű ajtó kést és egy fenőkövet hozzanak magukkal és a városi házban jelentkezzenek. Kezdeté mindig reggel 9 órakor.

— Marhalevel beszolgáltatása. A földmivelésügyi miniszter körrendeletet adott ki az érvényüket veszített marhalevelek beszolgáltatása tárgyában. A rendelet így hangzik: „Számos előforduló visszaélés megszüntetése céljából és marhalevel-rendszereinknek azon elvételből kifolyólag, mely szerint senki sem lehet oly marhalevel birtokában, amely marhalevelen leirt állat tulajdonában nincsen, ezennel elrendelem, hogy mindenki köteles a többé már tulajdonában nem levő állatra vonatkozó s így érvényét veszített marhalevelet az illetékes marhalevel-kezelőnek beszolgáltatni. Hatósági közegek, marhalevel-kezelők és állategészségrendőri szakközegek kötelesek arról gondoskodni, illetve kötelesek hatékonyan ellenőrizni azt, hogy bármilyen okból, tehát: tulajdonátörházas, leölés, elhullás, vagy más hasonló körülmény folytán érvénytelenné vált marhalevelek pontosan beszolgáltatassanak. Aki jelen rendeletet ellen vét — amennyiben eszelekvése vagy mulasztása súlyosabb beszámítás alá nem esnék, illetve fegyelmi vétséget nem képezne — kihágást követ el, mely 100 frtig terjedhet és az ide vágó t.-cz. 156. §-ában megjelölt célokra fordítandó pénzbüntetéssel sújtandó. Erről a közönséget tudomásvétel és közzététel végett értesitem. Festetics s. k.

— Közgyűlés. A lévai dalárda ma folyó hó 27-én délután 2 órakor a lévai állami tanítóképző intézet nagytermében fogja megtartani az évi rendes közgyűlést.

— Műkedvelői előadás. A körmoz-bányai kath. legényegylet 1895. évi február hó 16-án a városi iskolák dísztermében zászlaja javára színi előadással egybekötött táncmulatságot rendez, mely alkalommal E délyi József „Leánykerő“ című egy felvonásos népszínművét adják elő. A nagyérdék estély kezdete este 8 órakor. Belépti jegyek ára: személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt.

— A katonák vacsorája. A közös hadügyminiszter tudvalevőleg elrendelte, hogy a bakák hetenként egyszer meleg vacsorát kapjanak, még pedig mákos tésztát. Ezt a rendeletet Frigyes kir. herceg, mint pozsonyi hadtestparancsnok azonnal végre is hajtatta, s most a legénységnek minden héten van karácsonyra való emlékeztetője. Most tehát legjobb Pozsonyban katonáskodni.

— Elevenen eltemetve. Indiában zárdák vannak, a melyekben az élve eltemetetté idomítják az embereket. Először keskeny lyukakba dugják őket néhány napra, hogy lassanként szokják meg a lélekzet megszüntetését, az idő és tér tudatának elvesztését, egy szóval, hogy tanulják meg a halált! Angol utazók már a mult században irtak ezekről a csudálatos tüneményekről, de nem hittek nekik. Csak Braid, a hipnotizmus fölfedezője állapította meg a fakirok e képességének létezését, a mennyiben azt vissza is vezette a hipnotizmusra. Az indiai fakir, a ki az élve eltemetkezés által szent életének hírét akarja fokozni, kereszttel lábakkal leül egy lepedőre és a megszüntetett utján önkívületbe, valóságos tetszhalálba esik. Társai viaszszal tömők be füleit és elzárják a lélekzetvétel utjait, a mennyi-

ben a fakir nyelvét rászorítják lége-övére. Azután a testet sűrűn szövött kendőbe burkolják, a melyeket a tetszhalott fején összecsomóznak. A csomót lepecsételik, valamint a koporsót és az üreget is, a melyben a fakirt elhelyezik. Csalás lehetetlen. Hat hét múlva nagy kísérettel jelenik meg a rajah a sírnál. Előtte török fel a pecséteket, fölnyitják a sírt és a koporsót, kihámozzák kendőből a mumiává aszott, szürke, ráncos, mozdulatlan fakirt, a kinek feje megeve feloldalt hajlik egyik vállára. Társai meleg vizet öntenek a fejére, üveges szeméiről fölhajtják a héjakat, forró buzatésztával rakják körül a fejét, kiveszik a viaszfüleiből, nyelvét visszahajtják rendes helyzetébe, hogy újra szabadab tegyek a lélegzés utjait és elkezdik erősen dörzsölni az egész testét, a melyen nemsokára gyöngöreszkettek fut végig. Az ér is verni kezd és csakhamar életre kel az összeaszott tetem. A föltámadt fakir a tömeg bámuló hódolata közt ül a rajahval asztalhoz. A lakoma után a fejedelem gyöngyökkel és arany karpercekkel gazdagon megajándékozva bocsátja el a szentet.

— Rövid hírek. — Az új bűnvádi eljárásról szóló törvényjavaslatot, melyet meg Szilágyi Dezső alkotott, Erdélyi igazságügyminiszter a rövid revízió után tárgyalatni fogja a képviselőházban. — Az egyházpolitikai javaslatok hátralevő két része február hó második felében fognak a főrendi-házban tárgyalatni. — Féléves szünet. A milleniumi kiállítás igazgatósága azt az indítványt tette, hogy a kiállítás ideje alatt, 1896. májustól-októberig az iskolákban szünet legyen, s hogy az iskolákat olesó lakásokká rendezzék be. Az országos tanáregylet választmánya azonban képtelenségnek jelentette ki ezt a tervet, mely két tanév megrottását idézné elő. — Selmezbányán mint tudjuk, új aranyeret fedeztek fel, ebből pár hónap alatt 262.151.4 kgr. ezüstöt és 27.410.3 kgr. szinaranyt hoztak napvilágra. Az ér teljes kiaknázása még több évi munkát fog adni a bányászoknak. — A Margitsziget megvétele. Budapest főváros tanácsa elhatározta, hogy a Margitszigetet Jézsef főhercegtől megveszi s e célból a közgyűléshez előterjesztést tesz.

APRÓSA GOK.

A három betű.

Lovat lopott a cigány egyszer, de rajta csípték. A szolgabíró elé hurcolva vallatni kezdték, de a more csak nem vallot a be a lopást és azzal mentegődött, hogy azt hitte, hogy az a ló senki fiájá.

— Tudsz-e olvasni? — kérdezte tőle a bíró. — Tudok, kérem álsau! — fel léte reá a cigány. — Hát akkor észrevehetted volna a balczombjába beleegedett három betűt: J. L. N., melyek a tulajdonos nevének kezdő betűi, mert úgy híjják, hogy János Lajos Nándor.

— Csokolom a kezeit lábát nagyságos főszolgabíró urámmak, ást hittem, ás annyit jelent mint: „Jó les nekem“, — védekezett a cigány.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Ismerőseim és barátaim kik, a szeretett nóm halála által engem ért csapás alkalmából részvétükkel fájdalomamat enyhítették — fogadják ez uton legmélyebb köszönetemet. Léván, 1895. január 25

Hamar Gyula.

Irodalom és művészet.

Az Olesó Könyvtár új olesóbb kiadásának III. sorozatát most küldte szét a Franklin-Társulat. A közzel 400 kötetes vállalatnak, a mely a hazai és külföldi irodalom szemcsédett termékeit tartalmazza, ez a 41—60 száma. Valósággal csak ez újabb kiadásban lesz ez a könyvtár az, a minek czime mondja: Olesó könyvtár, mert ez új sorozatban minden egyes szám csak 10 kr., egy-egy 20 száma terjedő sorozat 2 frt, melyet bérmenten kap a közönség. Csak félig-meddig számottevő könyvtárban az Olesó Könyvtár nem hiányozhat. A III. sorozat tartalma a következő: 41—42. ik szám. Jósika M. Egy igáz ember. Beszély. 43—44. sz. Conscience H. A szegény nemes. 45. szám. Pope S. A műbírátlról. 46. szám. Pálffy Alb. Egy kastély az erdőben. 47—48. sz. Boissier. Virgíl. Ford. Végh Arthur. 49—50. szám. Sollohob gróf. A gyógyszerészné. 51—52. sz. Macaulay T. B. Milton. 53—54. sz. Goethe. Iphigenia Taurisban. Ford. Kis J. 55—58. sz. Beaumarchais. Figaro házassága. Ford. Paulay Ede. 59—60. sz. Gyulai Pál. A vén színész. Beszély.

Báli selyemszöveteket 35 krtól

14 frt 65 krig méterkint, — valamint fekete, fehér, szines, Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterkint sima, csikos, koczkázott, mintázottak, damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 szín és mintázatban s. a. t. postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld Henneberg G. (cs. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájczba cimezett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintézetnek.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Kónya József városkapitány.

Buza m.-mázánként 5 frt 70 kr., 5 frt. 80 Két szeros 5 frt 10 kr. 5 frt 20 kr. — Rozs 5 frt. — kr. 5 frt 10 kr. Arpa 6 frt 30 kr. 6 frt 60 kr. — Kukorica 6 frt 70 kr 6 frt 90 kr. Bab 7 frt — kr. 7 frt 20 kr. Zab 6 frt 20 kr 6 frt 50 kr. Lenese 7 frt — kr. 7 frt 50 kr Köles 4 frt — kr. 4 frt 50 kr.

KIS HIRDETESEK.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; bélyegdíjban — a lakás megjelölése mellett — fizetendő minden egyszeri beiktatásért 3 kr.

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és társa kiadóvezető ad, ki levélbeli tudakozásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

A Czirok János és társai titlajdonát képsző pilseni söresarnok üzletvezetősége f. évi márczius hó 1-én átvehető. — Ezen üzletre vállalkozók Cserei Gyula urnál jelentkezhetnek.

Egy jókarban levő 2 lóerejű geppli és szecslovakógó 100 frtért, egy 600 frtos félfedeles hintó 300 frtért kapható Liphay Guidónál Bars-Füssön.

Berbeadó 1895. nov. 1-től kezdve Migazzy Vilmos őnagyméltósága uradalomához tartozó Hizer határban fekvő 250 m. hold szántó kaszáló a hozzátartozó majjossal. — Bővebb értesítést nyújt Orbán, (Ar-Maróthon.)

1894. évi 4072. szám.

Arverési hirdetmény.

A körmöczbányai m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó, Alsó-Turcsék területén fekvő ugynevezett Turczsteig erdőhely. Az üzemosztály I. vágássorozat 4 teg 32 osztag, mintegy 22 katasztr. hold területén, tövön kijelölt, az alább részletezett épületi és tűzifa a folyó évi február 11-én délelőtt 10 órakor a zsarnóczai m. kir. erdőhivatal irodájában nyilvános árverés útján el fog adatni és pedig:

I. Távoltsági osztály. kikiáltási ár:

- 1. 925 m³ jegenye és lúczfenyő épületi fa 28 cm. közép átm. aluli 2 frt 50 kr. 2312 frt 50 kr.
- 2. 3869 m³ jegenye és lúczfenyő épületi fa 28 cm. közép átm. felüli 4 frt — kr. 15476 frt — kr.
- 3. 583 üm³ fenyő hasáb és dorongfa — frt 36 kr. 209 frt 88 kr.
- 4. 584 üm³ fenyő fekfűfa — frt 22 kr. 128 frt 48 kr.
- 5. 543 üm³ kemény hasáb és dorongfa — frt 48 kr. 164 frt 64 kr.
- 6. 543 üm³ kemény fekfűfa — frt 30 kr. 102 frt 90 kr.

Összesen: 18394 frt 40 kr.

Versenyzők kötelesek az árverés megkezdése előtt 1840 frtot bánatpénz gyanánt az árverező bizottság kezeibe letenni.

Szabályszerűen szerkesztett és 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak.

Az árverési és szerződési feltételek az alulirt erdőhivatalnál, valamint a körmöczi m. kir. erdőgondnokságnál is megtekinthetők.

Zsarnóczán, 1895. évi január hó 13 án.

A m. kir. erdőhivatal.

Az első magyar bőrönd- és bőraru-gyár

detail osztálya

DUNEITZ EMIL BUDAPÉST, Károly-körút 3. szám.

Hogy a kényesben vásárolni szándékozó közönség igényeinek megfelelően, egy közvelel kényesben szétküldő osztályt állított fel, hol következő tárgyak, a legnagyobb választékban és eredeti gyári árakban kúdatnak szel.

- Fa utibőröndök**
különbéle alakban, hölgyek és urak számára
vitorla vaterplov és bőrkézibőröndök
minden minőség és árban.
- Bőr-kézintázó táskák,**
uti-toilette-necessairek, oldal
utitáskák,
- tiszti bőröndök, diszruhabőröndök,**
és mindennemű e szakmába vágó tárgyak. — Nagy választék
- pénz-, szivar-, cigaretta, dohány-tárczában** a legkülönbözőbb kivitelben.
- Megrendelések bármimemű e szakmába vágó cikkekben elfogadhatnak.
- Képes árjegyzék díjmentesen küldetik.

- női uti-táskák, uti plaid szijak,**
uti takaró-göngyök,
lábszárvédők (Gama chen).
- Váltó- és bankótárczák (Portefouilles)**
iskolatáskák,
cilinderkalap tokok,
vadásztáskák fegyvertokok

1895. évi 335 szám.

Arverési hirdetmény.

A zsarnóczai m. kir. erdőhivatalhoz tartozó, körmöczbányai m. kir. erdőgondnokság irodájában f. évi február hó 15-én délelőtt 10 órakor következő tárgyak értékesítésére, nézve nyilvános versenytárgyalás fog tartatni:

1-or a körmöczbányai m. kir. erdőgondnokság kerületében évenként nyerhető 300—400 üm³ köbméterre tehető lúczkéreg eladása iránt 1895. évi január hó 1-től kezdve 1900 évi december 31 ig terjedő időre, vagyis 6 év tartamára, kikiáltási ár ürköbméterenkint 1 frt 30 kr.

2-or, A körmöczi m. kir. erdőgondnokság kezeléséhez tartozó Alsó-Turcsék határában fekvő, 1246 □ öl területén gerebraktár bérbeadására nézve 1895. évi január 1-től kezdve 1900. évi december 31-ig terjedő időre.

Egy évi haszenbér kikiáltási összege 27 frt

Versenyezni kívánók erről azzal értesítetnek, hogy ajánlatukat a versenytárgyaláshoz kirendelt bizottságnak, akár szóval, akár a kinstárnál szokásos módon írásban beadhatják, kötelesek azonban a lúczkéreg árverésénél 50 frtot, a faraktár terület árverésénél ellenben 3 forintot bánatpénzül, az árverési bizottság kezeihez letenni.

A versenytárgyalási és szerződési feltételek az alulirt hivatalnál és a körmöczi m. kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, Zsarnóczán, 1895. évi január hó 1-én.

M. kir. erdőhivatal.

5015/94. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. járásbíróseg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bognár József gr. löki lakos végrehajthatóknak Fabián Andrasné sz. Hronyecz Mária gr. löki lakos végrehajást szenvedő elleni 25 frt tökekövetelés és járulékal iránti végrehajást ügyében a lévai kir. járásbíróseg területén levő Nagy-Kálna községben fekvő s végrehajást szenvedettnek a nkálnai 436. sz. tjkvben A I. 1—3 7—10. sorsz. ingatlanságára 159 frtban, Király Mihály, mint dologi adósnak a nkálnai 515 sz. tjkvben A I. 1—2 sorsz. ingatlanságára 53 frtban, — Tóth Jónás mint dologi adósok a nkálnai 516 sz. tjkvben A I. 1 sorsz. ingatlanságára 88 frtban, — Gál Péter és neje Németh Lidának mint dologi adósok a nagykálnai 434 sz. tjkvben A I. 1 sorsz. ingatlanságukból 1/3 részére 182 frt 70 krban, — Gál Péter mint dologi adósok és mint társtulajdonosok a nkálnai 435 sz. tjkvben A I. 1 sorsz. ingatlanságára 118 frtban, — Végül Gál Péter és neje Németh Lidia, mint dologi adós és mint társtulajdonosoknak a nkálnai 509 sz. tjkvben A II. 2 sorsz. ingatlanokra az árverést 39 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi február hó 8 ik napján délelőtt 9 órakor Nagy-Kálna község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában a kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróság által előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léva 1894. évi nov. hó 24. napján. A lévai kir. bíróság mint tkkvi hatóság.

Pethes, kir. albiró.

2980. sz. tjkvi 1894.

Árverési hirdetményi kivonat.

A verébelyi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Érsekújvári takpénztár végrehajthatóknak Mikó István és Abrman Mária végrehajást szenvedő ellen, 400 frt tökekövetelés és járulékal iránti végrehajást ügyében a verébelyi kir. járásbíróseg területén levő s a végrehajást szenvedett Mikó István sz. Abrman Mariának a n. rend. ve. 54 sz. tjkvben A I. 4—8. rsk. alatt foglalt birtoktestbeni 1/4 jutalékára 628 frt továbbá az 1881. évi LX. t. cz. 156 § értelmében Mikó István sz. Abrman Mária, Bakó István, Abrman Herczeg Ilona, és kis. koru Abrman Orsolyának az ottani A + I rsk. a. egész fekvőségre 76 fr, továbbá az ottani 134 sz. tjkvben Mikó István és Abrman Orsolyának az A I. 1—3 rsk. s foglalt birtoktestbeni 2/4 jutalékukra 360 frt, és az ottani A + I rsk. a. foglalt birtoktestbeni

2/4 jutalékukra 94 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi márczius hó 26-ik napján d. e. 10 órakor Nagy-Rendve község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 62 frt 80 kr., 7 frt 60 kr., 36 frt és 9 frt 44 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1891. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Verebelyen a kir. bíróság mint tkkvi hatóságnál 1894. évi decz. hó 4 en.

Nemlaha, kir. jbiró.

2990. szám tkvi 1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A verébelyi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Érsekújvári takpénztár végrehajthatóknak Blánár József és Koson Mária végrehajást szenvedők jogutóda Koson Borbála elleni 225 frt tökekövetelés és járulékal iránti végrehajást ügyében a verébelyi kir. járásbíróseg területén levő s a nagyrendvei 65. sz. tjkvben A, I, 2—8 rsk. alatt foglalt birtoktestnek a végrehajást szenvedett jogutóda Melisek Koson Borbálát illető azon 2/3 jutalék: (nyelre nevezve a zálogjog bekebelezve van) 449 frt, továbbá az ottani 148. sz. tjkvben A I. 1 rsk. alatt foglalt s az 1881. évi LX. t. cz. 156 § értelmében vagyis Blánár Józsefné sz. Koson Mária jogutóda Melisek sz. Koson Borbála, Koson Éva és Laó sz. Valent Mária nevében vezetett egészbeni fekvőségre 320 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban a hivatkozott tjkvekben mindennütt CI. a. Szanyó Katalin javára feljegyzett özvegyi jognak éps gben tartása mellett elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi márczius hó 27 ik napján délelőtt 10 órakor Nagy Rendve község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 44 frt 90 kr. és 32 frt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemb. hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt övadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

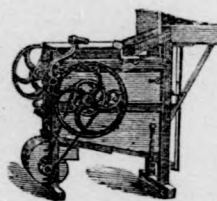
Kelt Verebelyen, 1894. évi decz. hó 4.

A verébelyi bíróság mint tkkvi hatóság.

Nemlaha, kir. jbiró.

Kukoricza-morzsolók

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és ketős szerkezettel szelelővel és szelelő nélkül.

Gabona-rosták,
Konkolyozók (trieurök);
kézi kezelésre való
Széna- és szalmasajtók

fekvően vagy kocsira szerelve,

Takarmány-füllesztők,
Szállítható takarékfőző-üstök takarmány stb. részére,
Szecslovakógók,
Répa- és burgonyavágók,
Darálók

elismert legjobb minőségben és szerkezettel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

cs. és kir. kiz. szab.

gazdasági gépgyárban
BÉCS, III, TABORSTRASSE 76. SZ.

Árjegyzékek ingyen. — Képviselők felvétetnek.